

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЕОГРАФІЯ ПОСЛУГ

Освітня програма Географія

Спеціальність 106 Географія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри
географії та природознавства
Протокол № 8 від “28” лютого 2023 р.

Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Географія сільського зеленого туризму
Викладач (-і)	Червінський Андрій Іванович
Контактний телефон викладача	066 876 02 34
E-mail викладача	andrii.chervinskyi@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	2 кредити, 60 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно затвердженого розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
Даний курс досліджує історію розвитку сільського зеленого туризму в Україні та інших державах, способи запровадження в українському селі мережі так званих «Гостинних садиб», теоретичні питання їх маркетингу, менеджменту, обслуговування, реєстрації тощо. Крім того названий курс дає студентам не тільки знання а й вміння проводити дослідження території на предмет виявлення об'єктів сільського зеленого туризму, вже діючих гостинних садиб та перспективи їх розвитку (в процесі підготовки індивідуальних науково-дослідних завдань).	
3. Мета та цілі курсу	
Метою навчальної дисципліни «Географія сільського зеленого туризму» є формування у студентів знань про теоретично-методологічні та практичні аспекти формування, функціонування і розвитку зеленого сільського і екологічного туризму як цілісної системи урбокомпенсаційного природокористування.	
4. Результати навчання (компетентності)	
Студенти повинні знати: - сутність базових понять і термінів кожної теми змістовних модулів; - теоретичні і прикладні основи менеджменту і маркетингу урбокомпенсаційного зеленого сільського туризму; - особливості ринку туристичних послуг у сільській місцевості; - основні чинники ризику (бар'єри) і мотиви вибору відпочинку міських жителів у сільському туризмі; - орієнтуватись і знати основні етапи історії розвитку зеленого сільського туризму в Україні, у світі тощо; - класифікацію засобів розміщення B&B; - про зелений сільський туризм як вид економічної діяльності (підсобної та підприємницької); - провідні світові науково-освітні школи з туризму; - основну нормативно-правову базу з питань організації діяльності юридичних і фізичних осіб у сфері зеленого сільського туризму в Україні; - організаційно-методичні засади формування й розвитку персоналу гостинної садиби; - особливості управлінської праці менеджера (власника) гостинної садиби; - види небезпек і внутрішні фактори безпеки туристів у гостинних садибах; - проблеми і перспективи подальшого розвитку зеленого сільського туризму в різних регіонах України. Уміти: - пояснювати вплив етнопсихологічного фактору на мотивацію вибору відпочинку у сільській місцевості; - порівнювати середні тарифи на добове проживання у B&B та готелях різних країн; - складати схему реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності-фізичної особи; - формувати перелік основних видів фахової діяльності менеджера сільського зеленого	

туризму; - організовувати складання і виконання програми обслуговування, а також надання додаткових послуг туристам у гостинних садибах (агрооселях); - забезпечувати умови безпечного відпочинку туристів і гостей у гостинних садибах (агрооселях); - оцінювати загальну та територіальну ємкість ринку готельних і туристичних послуг у сфері зеленого туризму; - володіти методикою формування і регулювання ціни на відпочинкові послуги у гостинній садибі; - складати проекти програм підвищення якості послуг у сфері зеленого сільського туризму; - розробляти макети нових послуг та апробовувати їх на ринку зеленого сільського туризму; - характеризувати світові тенденції і перспективи геопросторового розвитку екологічного туризму.					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			28		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			32		
самостійна робота			120		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
8	103 Науки про Землю	IV		вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
ТЕМА 1. Основні поняття та концепції сільського туризму. 1.Основні поняття та визначення: зелений туризм, сільський туризм, екологічний туризм, агротуризм, відпочинковий туризм. 2.Принципи, функції та завдання сільського туризму. 3.Концепція сільського туризму.	Лекція, практичне заняття	[1, 2, 6]	Опрацювати теоретичний матеріал, розв’язати завдання контрольного тесту з теми (10 год)	5	До наступного заняття за розкладом
ТЕМА 2. Історія розвитку сільського туризму. Історія розвитку зеленого сільського туризму (виникнення і становлення приватних засобів розміщення за типом B&B). 1.Термін Bed & Breakfast (кінець 40-х років XX століття). 2.Прототип сучасного	Лекція, практичне заняття	[1, 2, 12, 13, 18]	Опрацювати теоретичний матеріал, розв’язати завдання контрольного тесту з теми (10 год)	5	До наступного заняття за розкладом

американського B&B. 3.Організатори B&B – родин фермерів у США. Світова практика B&B типів засобів розміщення. Класифікація засобів розміщення B&B. 4.Порівняння середніх тарифів на добове розміщення в B&B та готелях різних країн.					
ТЕМА 3. Організаційно-законодавче забезпечення сільського туризму в Україні. 1.Спілка сприяння розвитку сільського туризму в Україні. 2.Організаційна і функціональна структура Спілки. 3.Аналіз сучасного стану та перспектив розвитку зеленого сільського туризму в Україні	Лекція, практичне заняття	[2, 4, 6, 12, 18]	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми (10 год)	5	До наступного заняття за розкладом
ТЕМА 4. Сучасний стан сільського туризму в Україні. 1.Етапність розвитку та критерії районування України за відмінностями туристичного продукту сільського туризму. 2.Рекреаційна складова розвитку сільського туризму.	Лекція, практичне заняття	[2, 4, 5, 6, 12, 18]	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми (10 год)	5	До наступного заняття за розкладом
ТЕМА 5. Інфраструктура та передумови для розвитку сільського туризму. 1.Природні, історико-культурні та соціально-економічні передумови розвитку сільського туризму в регіонах України. 2.Географічні та етнографічні засади внутрішньорегіональної спеціалізації агорекреаційного сервісу в регіонах.	Лекція, практичне заняття	[2, 4, 5, 6, 10]	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми (10 год)	5	До наступного заняття за розкладом
ТЕМА 6. Європейський досвід організації сільського туризму. 1.Досвід освітнього забезпечення зеленого сільського туризму в	Лекція, практичне заняття	[1, 4, 5, 6, 10]	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання	5	До наступного заняття за розкладом

Польщі. 2. Використання європейського досвіду при розробці програм відпочинку у сільській місцевості. 3. Інтегративні підходи до підготовки фахівців в галузі зеленого туризму.			контрольного тесту з теми (10 год)		
ТЕМА 7. Особливості організації та планування у сільському туризмі. 1. Стратегічне планування сільського туризму. 2. Технологічні основи гостинності. Основні вимоги щодо облаштування агрооселі для прийому туристів. 3. Роль анімаційних програм в розвитку сільського туризму.	Лекція, практичне заняття	[1, 2, 5, 6]	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми (10 год)	5	До наступного заняття за розкладом
ТЕМА 8. Менеджмент сільського туризму. 1. Основні науково-методичні засади та завдання менеджменту сільського туризму. 2. Основні аспекти менеджменту сільського туризму: планувальний, організаційний, мотиваційний, контрольний. 3. Управління іміджем сільської території. 4. Менеджмент людських ресурсів сільського туризму. 5. Організація праці менеджера і власника гостинної садиби 6. Управління якістю послуг сільського туризму.	Лекція, практичне заняття	[1, 4, 5, 6, 10]	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми (10 год)	5	До наступного заняття за розкладом
ТЕМА 9. Маркетинг сільського туризму. 1. Оцінка загальної та територіальної ємкості ринку готельних і туристичних послуг у сільському туризмі. 2. Маркетинговий профіль сільського туриста (продукт, ціна, місце, просування,	Лекція, практичне заняття	[1, 2, 5, 6, 13]	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми (10 год)	5	До наступного заняття за розкладом

зв'язки з громадськістю). 3.Формування цін на відпочинкові послуги в гостинній садибі. 4.Основні методи встановлення і регулювання цін. 5.Стратегії збуту і прогнозування потенційного попиту в сільському туризмі.					
ТЕМА 10. Передумови та етапи розвитку сільського зеленого туризму в Карпатському регіоні України. 1.Основні види агротуристичних продуктів Карпатського регіону. 2.Характеристика рекреаційно-туристичних районів	Лекція, практичне заняття	[1, 2, 6]	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми (10 год)	5	До наступного заняття за розкладом
ТЕМА 11. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні. 1.Реалії розвитку сільського зеленого туризму в Україні на початку XXI ст. 2.Види діяльності, від яких сільське населення України отримує реальні доходи у сфері сільського туризму. 3.Аспекти агротуристичного продукту Українське село. 4.Передумови розвитку відпочинку в селі. 5.Відповідальність власників агроосель.	Лекція, практичне заняття	[4, 13]	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми (10 год)	5	До наступного заняття за розкладом
ТЕМА 12. Застосування SWOT-аналізу в сільському зеленому туризмі. 1.Характеристика SWOT-аналізу. 2.Результати проведеного SWOT-аналізу. 3.Перспективи розвитку сільського відпочинку в Карпатському регіоні згідно результатів SWOT-аналізу..	Лекція, практичне заняття	[4, 6, 19]	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми (10 год)	5	До наступного заняття за розкладом
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять. Усі студенти мають обов'язково виконати усі практичні роботи передбачені навчальною програмою. Оцінки за виконані практичні роботи				

	виставляються у національній шкалі («відмінно» - 5, «добре» - 4, «задовільно» - 3, «незадовільно» - 2). Вони виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. Окрім цього впродовж семестру на практичних заняттях проводиться два зрізи знань у тестовій формі для оцінки рівня опрацювання теоретичного матеріалу курсу. У кінці семестру виводиться середнє арифметичне з отриманих оцінок, яке виставляється у 50-бальній шкалі як підстава допуску до екзамену.
Вимоги до письмової роботи	У формі письмової самостійної роботи виконуються два контрольні зрізи знань теоретичного матеріалу, які оцінюються за 5-бальною шкалою.
Практичні заняття	Практичні заняття передбачають здійснення інструктажу з виконання завдань практичної роботи. Далі студенти приступають до виконання завдань, які передбачають створення баз даних, опрацювання їх у розрахунковій формі, побудові на основі опрацювання графіків і діаграм, створення картографічних моделей.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він написав на позитивні оцінки обидва письмові тематичні зрізи, виконав і здав усі передбачені програмою практичні роботи, а також набрав сумарно за поточний контроль 25 балів і вище. Якщо не виконані ці усі вище перелічені умови, то студент не допускається до складання іспиту.

7. Політика курсу

Організація навчального процесу здійснюється на основі кредитно-модульної системи відповідно до вимог Болонського процесу. Зараховуються бали, набрані при поточному оцінюванні, а саме на контрольних зрізах, за виконані лабораторні роботи. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях. Пропуски чи запізнення на заняття не звільняють від написання тематичних зрізів знань та виконання лабораторних робіт.

Не допускаються списування та несвоєчасне виконання поставлених завдань для самостійного опрацювання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше навчального матеріалу.

8. Рекомендована література

1. Відпочинок на селі. Порадник організатору відпочинку та власнику садиби // Туризм сільський зелений. – IV/1999; Випуск №3 – II/2002; Випуск 6 – IV/2003. Т. 6, 7, 11, 12, 13.
2. Горішевський П. Сільський зелений туризм: організація надання послуг гостинності / П. Горішевський, Ю. Васильєв, Ю. Зінько. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2003. Т. 1-4, 9-13.
3. Ефремов Л.И. Экология туризма и сервиса: учеб. пособие / Л. И. Ефремов. – М. : Финансы и статистика, 2003. Т. 15-17.
4. Закон України "Про особисте селянське господарство" від 15.05.2003 р. №742-IV. Т. 1, 4, 9-11.
5. Котлер Ф. Основы маркетинга / Ф. Котлер // П ер. с англ. – М. : Прогресс, 1991. Т. 12, 13.
6. Мальська М. Менеджмент туризму / М. Мальська, В. Худо. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – с.139-161. Т. 5, 6, 8, 9, 10, 13.
7. Маєвський Я. Агротуризм: поради для сільського господаря / Я. Маєвський. - Львів, 2005. - 80 с.
8. Матеріали першого Міжнародного науково-практичного семінару "Аграрний екологічний туризм у країнах Центральної і Східної Європи" : збірн. доп. – Стрий: ТОВ "Укрпол", 2002. Т. 1, 6, 8, 15-18.
9. Методичні поради для власників агроосель Турківщини / Відділ з питань фізичної

- культури, спорту та туризму Турківської райдержадміністрації. – Турка, 2004. Т 6, 9-11.
10. Порадник організатору відпочинку та власнику садиби // Туризм сільський зелений. – IV/2003. – Випуск №6. Т.9-13.
11. Рожко І. Сучасний стан розвитку туризму в Українських Карпатах / І. Рожко, В. Матвіїв, А. Байдар // Матеріали III міжрегіональної науково-практичної конференції "Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення". – 16-17.05.2002 р. – с.25-28. Т. 18.
12. Рутинський М. Й. Сільський туризм : навч. пос. / М. Й. Рутинський, Ю. В. Зінько. - К., 2006 – 272 с.
13. Сілецький Р. Б. Форми сільських поселень в Українських Карпатах /Р. Б. Сілецький // Народна творчість та етнографія. – 1989. - №2. – с.37-39. Т. 9.
14. Смаль В.В., Смаль І.В. Світовий досвід розвитку екологічного туризму /В. В. Смаль, І. В. Смаль // Український географічний журнал. – 2003. - №4. – с.58-64. Т. 15.
15. Туризм у XXI столітті: глобальні тенденції і регіональні особливості // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. – 10-11.10.2001 р. / редкол. Цибух В. І. (голова) та ін. – К.: Знання України, 2002. – 560 с. – с.472-528. Т. 1, 2, 3, 4, 6, 8, 18.
16. Журнал "Туризм сільський зелений" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.green-tour.com.ua.
17. Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.wgtldi.com.ua.
18. Державна туристична адміністрація України, ДП "Національна туристична організація" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nto.org.ua.
19. Всесвітня туристична організація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.world-tourism.org/ruso/.

Викладач

А.І. Червінський